

**Ordonanță de urgență nr. 138 din 29/12/2004
pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind
Codul fiscal**

Guvernul României

Ordonanță de urgență nr. 138/2004

din 29/12/2004

**Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1281 din 30/12/2004
pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind
Codul fiscal**

Având în vedere necesitatea aplicării de la data de 1 ianuarie 2005 a măsurilor cuprinse în prezenta ordonanță de urgență, pentru asigurarea unui regim fiscal unitar pe parcursul întregului an, ținând seama de faptul că modificările preconizate au în vedere susținerea întreprinzătorilor privați și stimularea liberei inițiative, ceea ce va conduce la consolidarea și dezvoltarea economiei de piață în România, una din principalele cerințe impuse României în procesul de aderare la Uniunea Europeană,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. - Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

"ART. 17

Cotele de impozitare

Cota de impozit pe profit care se aplică asupra profitului impozabil este de 16%, cu excepțiile prevăzute la art. 33 și 38."

2. TITLUL III - Impozitul pe venit va avea următorul cuprins:

"TITLUL III Impozitul pe venit

CAPITOLUL I Dispoziții generale

ART. 39

Contribuabili

Următoarele persoane datorează plata impozitului conform prezentului titlu și sunt numite în continuare contribuabili:

- a) persoanele fizice rezidente;
- b) persoanele fizice nerezidente care desfășoară o activitate independentă prin intermediul unui sediu permanent în România;
- c) persoanele fizice nerezidente care desfășoară activități dependente în România;
- d) persoanele fizice nerezidente care obțin venituri prevăzute la art. 89.

ART. 40

Sfera de cuprindere a impozitului

(1) Impozitul prevăzut în prezentul titlu, denumit în continuare impozit pe venit, se aplică următoarelor venituri:

- a) în cazul persoanelor fizice rezidente române, cu domiciliul în România, veniturilor obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României;
- b) în cazul persoanelor fizice rezidente, altele decât cele prevăzute la lit. a), numai veniturilor obținute din România, care sunt impuse la nivelul fiecărei surse din categoriile de venituri prevăzute la art. 41;
- c) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care desfășoară activitate independentă prin intermediul unui sediu permanent în România, venitului net atribuibil sediului permanent;
- d) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care desfășoară activitate dependentă în România, venitului salarial net din această activitate dependentă;
- e) în cazul persoanelor fizice nerezidente, care obțin veniturile prevăzute la art. 39 lit. d), venitului determinat conform regulilor prevăzute în prezentul titlu, ce corespund categoriei respective de venit.

(2) Persoanele fizice care îndeplinesc condițiile de rezidență prevăzute la art. 7 alin. (1) pct. 23 lit. b) sau c) timp de 3 ani consecutiv vor fi supuse impozitului pe venit pentru veniturile obținute din orice sursă, atât din România, cât și din afara României, începând cu al patrulea an fiscal.

ART. 41 - Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit

Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit, potrivit prevederilor prezentului titlu, sunt următoarele:

- a) venituri din activități independente, definite conform art. 46;
- b) venituri din salarii, definite conform art. 55;
- c) venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 61;
- d) venituri din investiții, definite conform art. 65;

- e) venituri din pensii, definite conform art. 68;
- f) venituri din activități agricole, definite conform art. 71;
- g) venituri din premii și din jocuri de noroc, definite conform art. 75;
- h) venituri din alte surse, definite conform art. 78.

ART. 42

Venituri neimpozabile

În înțelesul impozitului pe venit, următoarele venituri nu sunt impozabile:

a) ajutoarele, indemnizațiile și alte forme de sprijin cu destinație specială, acordate din bugetul de stat, din bugetul asigurărilor sociale de stat, din bugetele fondurilor speciale, bugetele locale și din alte fonduri publice, inclusiv indemnizația de maternitate și pentru creșterea copilului, precum și cele de aceeași natură primite de la alte persoane, cu excepția indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;

b) sumele încasate din asigurări de orice fel reprezentând despăgubiri, sume asigurate, precum și orice alte drepturi, cu excepția câștigurilor primite de la societățile de asigurări ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți, cu ocazia tragerilor de amortizare. Nu sunt venituri impozabile despăgubirile în bani sau în natură primite de către o persoană fizică ca urmare a unui prejudiciu material suferit de aceasta, inclusiv despăgubirile reprezentând daunele morale;

c) sumele primite drept despăgubiri pentru pagube suportate ca urmare a calamităților naturale, precum și pentru cazurile de invaliditate sau deces, conform legii;

d) pensiile pentru invalizii de război, orfanii, văduvele/văduvii de război, sumele fixe pentru îngrijirea pensionarilor care au fost încadrați în gradul I de invaliditate, precum și pensiile, altele decât pensiile plătite din fonduri constituite prin contribuții obligatorii la un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din scheme facultative de pensii ocupaționale și cele finanțate de la bugetul de stat;

e) contravaloarea cupoanelor ce reprezintă bonuri de valoare care se acordă cu titlu gratuit persoanelor fizice conform dispozițiilor legale în vigoare;

f) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizare sau mecenat;

g) veniturile primite ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile și mobile corporale din patrimoniul personal, altele decât câștigurile din transferul titlurilor de valoare;

h) drepturile în bani și în natură primite de militarii în termen, militarii cu termen redus, studenții și elevii unităților de învățământ din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională și persoanele civile, precum și cele ale gradaților și soldaților concentrați sau mobilizați;

i) bursele primite de persoanele care urmează orice formă de școlarizare sau perfecționare în cadru instituționalizat;

j) sumele sau bunurile primite cu titlu de moștenire și donație;

k) veniturile din agricultură și silvicultură, cu excepția celor prevăzute la art. 71;

l) veniturile primite de membrii misiunilor diplomatice și ai posturilor consulare pentru activitățile desfășurate în România în calitatea lor oficială, în condiții de reciprocitate, în virtutea regulilor generale ale dreptului internațional sau a prevederilor unor acorduri speciale la care România este parte;

m) veniturile nete în valută primite de membrii misiunilor diplomatice, oficiilor consulare și institutelor culturale ale României amplasate în străinătate, în conformitate cu legislația în vigoare;

n) veniturile primite de oficialii organismelor și organizațiilor internaționale din activitățile desfășurate în România în calitatea lor oficială, cu condiția ca poziția acestora, de oficial, să fie confirmată de Ministerul Afacerilor Externe;

o) veniturile primite de cetățeni străini pentru activitatea de consultanță desfășurată în România, în conformitate cu acordurile de finanțare nerambursabilă încheiate de România cu alte state, cu organisme internaționale și organizații neguvernamentale;

p) veniturile primite de cetățeni străini pentru activități desfășurate în România, în calitate de corespondenți de presă, cu condiția reciprocității acordate cetățenilor români pentru venituri din astfel de activități și cu condiția ca poziția acestor persoane să fie confirmată de Ministerul Afacerilor Externe;

q) sumele reprezentând diferența de dobândă subvenționată pentru creditele primite în conformitate cu legislația în vigoare;

r) subvențiile primite pentru achiziționarea de bunuri, dacă subvențiile sunt acordate în conformitate cu legislația în vigoare;

s) veniturile reprezentând avantaje în bani și/sau în natură primite de persoanele cu handicap, veteranii de război, invalizii și văduvele de război, accidentații de război în afara serviciului ordonat, persoanele persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, cele deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, urmașii eroilor-martiri, răniților, luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, precum și persoanele persecutate din motive etnice de regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945;

t) premiile obținute de sportivii medaliați la campionatele mondiale, europene și la jocurile olimpice. Nu sunt venituri impozabile premiile, primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți în legislația în materie, în vederea realizării obiectivelor de înaltă performanță: clasarea pe podiumul de premiere la campionatele europene, campionatele mondiale și jocurile olimpice, precum și calificarea și participarea la turneele finale ale campionatelor mondiale și europene, prima grupă valorică, precum și la jocurile olimpice, în cazul jocurilor sportive. Nu sunt venituri impozabile primele și indemnizațiile sportive acordate sportivilor, antrenorilor, tehnicienilor și altor specialiști, prevăzuți de legislația în materie, în vederea pregătirii și participării la competițiile internaționale oficiale ale loturilor reprezentative ale României;

u) premiile și alte drepturi sub formă de cazare, masă, transport și altele asemenea, obținute de elevi și studenți în cadrul competițiilor interne și internaționale, inclusiv elevi și studenți nerezidenți în cadrul competițiilor desfășurate în România;

v) prima de stat acordată în conformitate cu prevederile Legii nr. 541/2002 privind economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, cu modificările și completările ulterioare;

x) alte venituri care nu sunt impozabile, așa cum sunt precizate la fiecare categorie de venit.

ART. 43

Cotele de impozitare

(1) Cota de impozit pentru determinarea impozitului pe veniturile din:

- a) activități independente;
- b) salarii;
- c) cedarea folosinței bunurilor;
- d) pensii;
- e) activități agricole;
- f) premii;
- g) alte surse

este de 16% aplicată asupra venitului impozabil corespunzător fiecărei surse din categoria respectivă.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) cotele de impozit prevăzute în categoriile de venituri din investiții și din jocuri de noroc.

ART. 44

Perioada impozabilă

(1) Perioada impozabilă este anul fiscal care corespunde anului calendaristic.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), perioada impozabilă este inferioară anului calendaristic, în situația în care decesul contribuabilului survine în cursul anului.

ART. 45

Stabilirea deducerilor personale și a sumelor fixe

(1) Deducerea personală, precum și celelalte sume fixe, exprimate în lei, se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(2) Sumele sunt calculate prin rotunjire la suta de mii de lei, în sensul că fracțiunile sub 100.000 lei se majorează la 100.000 lei.

CAPITOLUL II

Venituri din activități independente

ART. 46

Definirea veniturilor din activități independente

(1) Veniturile din activități independente cuprind veniturile comerciale, veniturile din profesii libere și veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere, inclusiv din activități adiacente.

(2) Sunt considerate venituri comerciale veniturile din fapte de comerț ale contribuabililor, din prestări de servicii, altele decât cele prevăzute la alin. (3), precum și din practicarea unei meserii.

(3) Constituie venituri din profesii libere veniturile obținute din exercitarea profesiilor medicale, de avocat, notar, auditor financiar, consultant fiscal, expert contabil, contabil autorizat, consultant de plasament în valori mobiliare, arhitect sau a altor profesii reglementate, desfășurate în mod independent, în condițiile legii.

(4) Veniturile din valorificarea sub orice formă a drepturilor de proprietate intelectuală provin din brevete de invenție, desene și modele, mostre, mărci de fabrică și de comerț, procedee tehnice, know-how, din drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor și altele asemenea.

ART. 47

Venituri neimpozabile

(1) Nu sunt venituri impozabile:

a) veniturile obținute prin aplicarea efectivă în țară de către titular sau, după caz, de către licențiații acestuia a unei invenții brevetate în România, incluzând fabricarea produsului sau, după caz, aplicarea procedurii, în primii 5 ani de la prima aplicare, calculați de la data începerii aplicării și cuprinși în perioada de valabilitate a brevetului;

b) venitul obținut de titularul brevetului prin cesionarea acestuia.

(2) De prevederile alin. (1) beneficiază persoanele fizice care exploatează invenția, respectiv titularul brevetului aplicat.

ART. 48

Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activități independente, determinat pe baza contabilității în partidă simplă

(1) Venitul net din activități independente se determină ca diferență între venitul brut și cheltuielile aferente realizării venitului, deductibile, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, cu excepția prevederilor art. 49 și 50.

(2) Venitul brut cuprinde:

a) sumele încasate și echivalentul în lei al veniturilor în natură din desfășurarea activității;

b) veniturile sub formă de dobânzi din creanțe comerciale sau din alte creanțe utilizate în legătură cu o activitate independentă;

c) câștigurile din transferul activelor din patrimoniul afacerii, utilizate într-o activitate independentă, inclusiv contravaloarea bunurilor rămase după încetarea definitivă a activității;

d) veniturile din angajamentul de a nu desfășura o activitate independentă sau de a nu concura cu o altă persoană;

e) veniturile din anularea sau scutirea unor datorii de plată apărute în legătură cu o activitate independentă.

(3) Nu sunt considerate venituri brute:

a) aporturile în numerar sau echivalentul în lei al aporturilor în natură făcute la începerea unei activități sau în cursul desfășurării acesteia;

b) sumele primite sub formă de credite bancare sau de împrumuturi de la persoane fizice sau juridice;

c) sumele primite ca despăgubiri;

d) sumele sau bunurile primite sub formă de sponsorizări, mecenat sau donații.

(4) Condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile aferente veniturilor, pentru a putea fi deduse, sunt:

a) să fie efectuate în cadrul activităților desfășurate în scopul realizării venitului, justificate prin documente;

b) să fie cuprinse în cheltuielile exercițiului financiar al anului în cursul căruia au fost plătite;

c) să respecte regulile privind amortizarea, prevăzute în titlul II, după caz;

d) cheltuielile cu primele de asigurare să fie efectuate pentru:

1. active corporale sau necorporale din patrimoniul afacerii;

2. activele ce servesc ca garanție bancară pentru creditele utilizate în desfășurarea activității pentru care este autorizat contribuabilul;

3. boli profesionale, risc profesional și accidente de muncă;

4. persoane care obțin venituri din salarii, potrivit prevederilor capitolului III din prezentul titlu, cu condiția impozitării sumei reprezentând prima de asigurare, la beneficiarul acesteia, la momentul plății de către suportator.

(5) Următoarele cheltuieli sunt deductibile limitat:

a) cheltuielile de sponsorizare și mecenat efectuate conform legii, în limita unei cote de 5% din baza de calcul determinată conform alin. (6);

b) cheltuielile de protocol, în limita unei cote de 2% din baza de calcul determinată conform alin. (6);

c) suma cheltuielilor cu indemnizația primită pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, în limita a de 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru instituțiile publice;

d) cheltuielile sociale, în limita sumei obținute prin aplicarea unei cote de până la 2% la fondul de salarii realizat anual;

e) pierderile privind bunurile perisabile, în limitele prevăzute de actele normative în materie;

f) cheltuielile reprezentând tichetele de masă acordate de angajatori, potrivit legii;

g) contribuțiile efectuate în numele angajaților la scheme facultative de pensii ocupaționale, în conformitate cu legislația în vigoare, în limita echivalentului în lei a 200 euro anual pentru o persoană;

h) prima de asigurare pentru asigurările private de sănătate, în limita echivalentului în lei a 200 euro anual pentru o persoană;

i) cheltuielile efectuate pentru activitatea independentă, cât și în scopul personal al contribuabilului sau asociaților sunt deductibile numai pentru partea de cheltuială care este aferentă activității independente;

j) cheltuielile reprezentând contribuții sociale obligatorii pentru salariați și contribuabili, potrivit legii;

k) dobânzi aferente împrumuturilor de la persoane fizice și juridice, utilizate în desfășurarea activității, pe baza contractului încheiat între părți, în limita nivelului dobânzii de referință a Băncii Naționale a României;

l) cheltuielile efectuate de utilizator, reprezentând chiria - rata de leasing - în cazul contractelor de leasing operațional, respectiv cheltuielile cu amortizarea și

dobânzile pentru contractele de leasing financiar, stabilite în conformitate cu prevederile privind operațiunile de leasing și societățile de leasing;

m) cotizații plătite la asociațiile profesionale în limita a 2% din baza de calcul determinată conform alin. (6).

(6) Baza de calcul se determină ca diferență dintre venitul brut și cheltuielile deductibile, altele decât cheltuielile de sponsorizare, mecenat, cheltuielile de protocol și cotizațiile plătite la asociațiile profesionale.

(7) Nu sunt cheltuieli deductibile:

a) sumele sau bunurile utilizate de contribuabil pentru uzul personal sau al familiei sale;

b) cheltuielile corespunzătoare veniturilor neimpozabile ale căror surse se află pe teritoriul României sau în străinătate;

c) impozitul pe venit datorat potrivit prezentului titlu, inclusiv impozitul pe venitul realizat în străinătate;

d) cheltuielile cu primele de asigurare, altele decât cele prevăzute la alin. (4) lit. d) și la alin. (5) lit. h);

e) donații de orice fel;

f) amenzile, confiscările, dobânzile, penalitățile de întârziere și penalitățile datorate autorităților române și străine, potrivit prevederilor legale, altele decât cele plătite conform clauzelor din contractele comerciale;

g) ratele aferente creditelor angajate;

h) dobânzile aferente creditelor angajate pentru achiziționarea de imobilizări corporale de natura mijloacelor fixe, în cazul în care dobânda este cuprinsă în valoarea de intrare a imobilizării corporale, potrivit prevederilor legale;

i) cheltuielile de achiziționare sau de fabricare a bunurilor și a drepturilor amortizabile din Registrul-inventar;

j) cheltuielile privind bunurile constatate lipsă din gestiune sau degradate și neimputabile, dacă inventarul nu este acoperit de o poliță de asigurare;

k) sumele sau valoarea bunurilor confiscate ca urmare a încălcării dispozițiilor legale în vigoare;

l) impozitul pe venit suportat de plătitorul venitului în contul beneficiarilor de venit;

m) alte sume prevăzute prin legislația în vigoare.

(8) Contribuabilii care obțin venituri din activități independente sunt obligați să organizeze și să conducă contabilitate în partidă simplă, cu respectarea reglementărilor în vigoare privind evidența contabilă, și să completeze Registrul-jurnal de încasări și plăți, Registrul-inventar și alte documente contabile prevăzute de legislația în materie.

(9) În Registrul-inventar se trec toate bunurile și drepturile aferente desfășurării activității.

ART. 49

Stabilirea venitului net anual din activități independente pe baza normelor de venit

(1) Venitul net dintr-o activitate independentă, care este desemnată conform alin. (2) și care este desfășurată de către contribuabil, individual, fără salariați, se determină pe baza normelor de venit.

(2) Ministerul Finanțelor Publice elaborează normele care conțin nomenclatorul activităților pentru care venitul net se stabilește pe bază de norme de venit și precizează regulile care se utilizează pentru stabilirea acestor norme de venit.

(3) Direcțiile generale ale finanțelor publice teritoriale au obligația de a stabili și publica anual normele de venit înainte de data de 1 ianuarie a anului în care urmează a se aplica normele respective.

(4) În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate independentă pe perioade mai mici decât anul calendaristic, norma de venit aferentă acelei activități se corectează astfel încât să reflecte perioada de an calendaristic în care a fost desfășurată activitatea respectivă.

(5) Dacă un contribuabil desfășoară două sau mai multe activități desemnate, venitul net din aceste activități se stabilește pe baza celei mai ridicate norme de venit pentru respectivele activități.

(6) În cazul în care un contribuabil desfășoară o activitate din cele prevăzute la alin. (1) și o altă activitate care nu este prevăzută la alin. (1), atunci venitul net din activitățile independente desfășurate de contribuabil se determină pe baza contabilității în partidă simplă, conform art. 48.

(7) Dacă un contribuabil desfășoară activitate de transport de persoane și de bunuri în regim de taxi și desfășoară și o altă activitate independentă, atunci venitul net din activitățile independente desfășurate de contribuabil se determină pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, conform art. 48. În acest caz, venitul net din aceste activități nu poate fi inferior venitului net stabilit pe baza normei de venit pentru activitatea de transport de persoane fizice și de bunuri în regim de taxi.

(8) Contribuabilii care desfășoară activități pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit nu au obligația să organizeze și să conducă contabilitate în partidă simplă pentru activitatea respectivă.

ART. 50

Stabilirea venitului net anual din drepturile de proprietate intelectuală

(1) Venitul net din drepturile de proprietate intelectuală se stabilește prin scăderea din venitul brut a următoarelor cheltuieli:

- a) o cheltuială deductibilă egală cu 40% din venitul brut;
- b) contribuțiile sociale obligatorii plătite.

(2) În cazul veniturilor provenind din crearea unor lucrări de artă monumentală, venitul net se stabilește prin deducerea din venitul brut a următoarelor cheltuieli:

- a) o cheltuială deductibilă egală cu 50% din venitul brut;
- b) contribuțiile sociale obligatorii plătite.

(3) În cazul exploatării de către moștenitori a drepturilor de proprietate intelectuală, precum și în cazul remunerației reprezentând dreptul de suită și al remunerației compensatorii pentru copia privată, venitul net se determină prin scăderea din venitul brut a sumelor ce revin organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori de asemenea venituri, potrivit legii, fără aplicarea cotei forfetare de cheltuieli prevăzute la alin. (1) și (2).

(4) Pentru determinarea venitului net din drepturi de proprietate intelectuală, contribuabilii vor completa numai partea din Registrul-jurnal de încasări și plăți referitoare la încasări. Această reglementare este opțională pentru cei care consideră că își pot îndeplini obligațiile declarative direct pe baza documentelor emise de plătitorul de venit. Acești contribuabili au obligația să arhiveze și să păstreze documentele justificative cel puțin în limita termenului de prescripție prevăzut de lege.

ART. 51

Opțiunea de a stabili venitul net anual, utilizându-se datele din contabilitatea în partidă simplă

(1) Contribuabilii care obțin venituri din activități independente, impuși pe bază de norme de venit, precum și cei care obțin venituri din drepturi de proprietate intelectuală au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net în sistem real, potrivit art. 48.

(2) Opțiunea de a determina venitul net pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă este obligatorie pentru contribuabil pe o perioadă de 2 ani fiscali consecutivi și se consideră reînnoită pentru o nouă perioadă dacă nu se depune o cerere de renunțare de către contribuabil.

(3) Cererea de opțiune pentru stabilirea venitului net în sistem real se depune la organul fiscal competent până la data de 31 ianuarie inclusiv, în cazul contribuabililor care au desfășurat activitate și în anul precedent, respectiv în termen de 15 zile de la începerea activității, în cazul contribuabililor care încep activitatea în cursul anului fiscal.

ART. 52

Reținerea la sursă a impozitului reprezentând plăți anticipate pentru unele venituri din activități independente

(1) Plătitorii următoarelor venituri au obligația de a calcula, de a reține și de a vira impozit prin reținere la sursă, reprezentând plăți anticipate, din veniturile plătite:

- a) venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
- b) venituri din vânzarea bunurilor în regim de consignație;
- c) venituri din activități desfășurate în baza contractelor de agent, comision sau mandat comercial;
- d) venituri din activități desfășurate în baza contractelor/convențiilor civile încheiate potrivit Codului civil;
- e) venituri din activitatea de expertiză contabilă și tehnică, judiciară și extrajudiciară;

f) venitul obținut de o persoană fizică dintr-o asocieră cu o persoană juridică contribuabil, potrivit titlului IV, care nu generează o persoană juridică.

(2) Impozitul ce trebuie reținut se stabilește după cum urmează:

a) în cazul veniturilor prevăzute la alin. (1) lit. a) - e), aplicând o cotă de impunere de 10% la venitul brut;

b) în cazul veniturilor prevăzute la alin. (1) lit. f), aplicând cota de impunere prevăzută pentru impozitul pe veniturile microîntreprinderilor la veniturile ce revin persoanei fizice din asocieră;

(3) Impozitul ce trebuie reținut se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost plătit venitul, cu excepția impozitului aferent veniturilor prevăzute la alin. (1) lit. f), pentru care termenul de virare este reglementat potrivit titlului IV.

ART. 53

Plăți anticipate ale impozitului pe veniturile din activități independente

Un contribuabil care desfășoară o activitate independentă are obligația să efectueze plăți anticipate în contul impozitului anual datorat la bugetul de stat, potrivit art. 82, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 52, pentru care plata anticipată se efectuează prin reținere la sursă.

ART. 54

Impozitarea venitului net din activități independente

Venitul net din activități independente se impozitează potrivit prevederilor capitolului X din prezentul titlu.

CAPITOLUL III Venituri din salarii

ART. 55

Definirea veniturilor din salarii

(1) Sunt considerate venituri din salarii toate veniturile în bani și/sau în natură obținute de o persoană fizică ce desfășoară o activitate în baza unui contract individual de muncă sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de perioada la care se referă, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă.

(2) În vederea impunerii, sunt asimilate salariilor:

a) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții de demnitate publică, stabilite potrivit legii;

b) indemnizațiile din activități desfășurate ca urmare a unei funcții alese în cadrul persoanelor juridice fără scop lucrativ;

c) drepturile de soldă lunară, indemnizațiile, primele, premiile, sporurile și alte drepturi ale personalului militar, acordate potrivit legii;

d) indemnizația lunară brută, precum și suma din profitul net, convenite administratorilor la companii/societăți naționale, societăți comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar, precum și la regiile autonome;

e) sumele primite de membrii fondatori ai societăților comerciale constituite prin subscripție publică;

f) sumele primite de reprezentanții în adunarea generală a acționarilor, în consiliul de administrație, în comitetul de direcție și în comisia de cenzori;

g) sumele primite de reprezentanții în organisme tripartite, potrivit legii;

h) indemnizația lunară a asociatului unic, la nivelul valorii înscrise în declarația de asigurări sociale;

i) sumele acordate de organizații nonprofit și de alte entități neplătitoare de impozit pe profit, peste limita de 2,5 ori nivelul legal stabilit pentru indemnizația primită pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului, pentru salariații din instituțiile publice;

j) indemnizația administratorilor, precum și suma din profitul net convenite administratorilor societăților comerciale potrivit actului constitutiv sau stabilite de adunarea generală a acționarilor;

k) orice alte sume sau avantaje de natură salarială ori asimilate salariilor.

(3) Avantajele, cu excepția celor prevăzute la alin. (4), primite în legătură cu o activitate dependentă includ, însă nu sunt limitate la:

a) utilizarea oricărui bun, inclusiv a unui vehicul de orice tip, din patrimoniul afacerii, în scop personal, cu excepția deplasării pe distanță dus-întors de la domiciliu la locul de muncă;

b) cazare, hrană, îmbrăcăminte, personal pentru munci casnice, precum și alte bunuri sau servicii oferite gratuit sau la un preț mai mic decât prețul pieței;

c) împrumuturi nerambursabile;

d) anularea unei creanțe a angajatorului asupra angajatului;

e) abonamentele și costul convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, în scop personal;

f) permise de călătorie pe orice mijloace de transport, folosite în scopul personal;

g) primele de asigurare plătite de către suportator pentru salariații proprii sau alt beneficiar de venituri din salarii, la momentul plății primei respective, altele decât cele obligatorii.

(4) Următoarele sume nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile, în înțelesul impozitului pe venit:

a) ajutoarele de înmormântare, ajutoarele pentru pierderi produse în gospodăriile proprii ca urmare a calamităților naturale, ajutoarele pentru bolile grave și incurabile, ajutoarele pentru naștere, veniturile reprezentând cadouri pentru copiii minori ai salariaților, cadourile oferite salariatelor, contravaloarea transportului la și de la locul de muncă al salariatului, costul prestațiilor pentru tratament și odihnă, inclusiv transportul pentru salariații proprii și membrii de familie ai acestora, acordate de angajator pentru salariații proprii sau alte persoane, astfel cum este prevăzut în contractul de muncă.

Cadourile oferite de angajatori în beneficiul copiilor minori ai angajaților, cu ocazia Paștelui, zilei de 1 iunie, Crăciunului și a sărbătorilor similare ale altor culte religioase, precum și cadourile oferite angajatelor cu ocazia zilei de 8 martie sunt neimpozabile, în măsura în care valoarea cadoului oferit fiecărei persoane, cu orice ocazie din cele de mai sus, nu depășește 1.500.000 lei.

Nu sunt incluse în veniturile salariale și nu sunt impozabile nici veniturile de natura celor prevăzute mai sus, realizate de persoane fizice, dacă aceste venituri sunt primite în baza unor legi speciale și finanțate din buget;

b) tichetele de masă și drepturile de hrană acordate de angajatori angajaților, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) contravaloarea folosinței locuinței de serviciu sau a locuinței din incinta unității, potrivit repartiției de serviciu, numirii conform legii sau specificității activității prin cadrul normativ specific domeniului de activitate, compensarea chiriei pentru personalul din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, precum și compensarea diferenței de chirie, suportată de persoana fizică, conform legilor speciale;

d) cazarea și contravaloarea chiriei pentru locuințele puse la dispoziția oficialităților publice, a angajaților consulari și diplomatici care lucrează în afara țării, în conformitate cu legislația în vigoare;

e) contravaloarea echipamentelor tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament, ce se acordă potrivit legislației în vigoare;

f) contravaloarea cheltuielilor de deplasare pentru transportul între localitatea în care angajații își au domiciliul și localitatea unde se află locul de muncă al acestora, la nivelul unui abonament lunar, pentru situațiile în care nu se asigură locuință sau nu se suportă contravaloarea chiriei, conform legii;

g) sumele primite de angajați pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare a indemnizației primite pe perioada delegării și detașării în altă localitate, în țară și în străinătate, în interesul serviciului. Sunt exceptate de la aceste prevederi sumele acordate de persoanele juridice fără scop patrimonial și de alte entități neplătitoare de impozit pe profit peste limita de 2,5 ori indemnizația acordată salariaților din instituțiile publice;

h) sumele primite, potrivit dispozițiilor legale, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului;

i) indemnizațiile de instalare ce se acordă o singură dată, la încadrarea într-o unitate situată într-o altă localitate decât cea de domiciliu, în primul an de activitate după absolvirea studiilor, în limita unui salariu de bază la angajare, precum și indemnizațiile de instalare și mutare acordate, potrivit legilor speciale, personalului din instituțiile publice și celor care își stabilesc domiciliul în localități din zone defavorizate, stabilite potrivit legii, în care își au locul de muncă;

j) sumele reprezentând plățile compensatorii, calculate pe baza salariilor medii nete pe unitate, primite de persoanele ale căror contracte individuale de muncă au fost desfăcute ca urmare a concedierilor colective, precum și sumele reprezentând plățile compensatorii, calculate pe baza salariului mediu net pe economie, primite de personalul civil din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională la încetarea raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a nevoilor de reducere și de restructurare, acordate potrivit legii;

k) sumele reprezentând plățile compensatorii, calculate pe baza soldelor lunare nete, acordate personalului militar trecut în rezervă sau al cărui contract

încetează ca urmare a nevoilor de reducere și de restructurare, precum și ajutoarele stabilite în raport cu solda lunară netă, acordate acestuia la trecerea în rezervă sau direct în retragere cu drept de pensie sau celor care nu îndeplinesc condițiile de pensie, precum și ajutoare sau plăți compensatorii primite de polițiști aflați în situații similare, al căror quantum se determină în raport cu salariul de bază lunar net, acordate potrivit legislației în materie;

l) veniturile din salarii, ca urmare a activității de creare de programe pentru calculator; încadrarea în activitatea de creație de programe pentru calculator se face prin ordin comun al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei, al ministrului comunicațiilor și tehnologiei informației și al ministrului finanțelor publice;

m) sumele sau avantajele primite de persoane fizice din activități dependente desfășurate într-un stat străin, indiferent de tratamentul fiscal din statul respectiv. Fac excepție veniturile salariale plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident în România sau are sediul permanent în România, care sunt impozabile indiferent de perioada de desfășurare a activității în străinătate;

n) cheltuielile efectuate de angajator pentru pregătirea profesională și perfecționarea angajatului legată de activitatea desfășurată de acesta pentru angajator;

o) costul abonamentelor telefonice și al convorbirilor telefonice, inclusiv cartelele telefonice, efectuate în vederea îndeplinirii sarcinilor de serviciu;

p) avantajele sub forma dreptului la stock options plan, la momentul angajării și implicit la momentul acordării;

r) diferența favorabilă dintre dobânda preferențială stabilită prin negociere și dobânda practică pe piață, pentru credite și depozite.

(5) Avantajele primite în bani și în natură și imputate salariatului în cauză nu se impozitează.

ART. 56

Deducere personală

(1) Persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) și alin. (2) au dreptul la deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere personală, acordată pentru fiecare lună a perioadei impozabile numai pentru veniturile din salarii la locul unde se află funcția de bază.

(2) Deducerea personală se acordă pentru persoanele fizice care au un venit lunar brut de până la 10.000.000 lei inclusiv, astfel:

- pentru contribuabilii care nu au persoane în întreținere - 2.500.000 lei;
- pentru contribuabilii care au o persoană în întreținere - 3.500.000 lei;
- pentru contribuabilii care au două persoane în întreținere - 4.500.000 lei;
- pentru contribuabilii care au trei persoane în întreținere - 5.500.000 lei;
- pentru contribuabilii care au patru sau mai multe persoane în întreținere - 6.500.000 lei.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii cuprinse între 10.000.001 lei și 30.000.000 lei, inclusiv, deducerile personale sunt degresive față de cele de mai sus și se stabilesc prin ordin al ministrului finanțelor publice.

Pentru contribuabilii care realizează venituri brute lunare din salarii de peste 30.000.000 lei nu se acordă deducerea personală.

(3) Persoana în întreținere poate fi soția/soțul, copiii sau alți membri de familie, rudele contribuabilului sau ale soțului/soției acestuia până la gradul al doilea inclusiv, ale cărei venituri, impozabile și neimpozabile, nu depășesc 2.500.000 lei lunar.

(4) În cazul în care o persoană este întreținută de mai mulți contribuabili, suma reprezentând deducerea personală se atribuie unui singur contribuabil, conform înțelegerii între părți.

(5) Copiii minori, în vârstă de până la 18 ani împliniți, ai contribuabilului sunt considerați întreținuți.

(6) Suma reprezentând deducerea personală se acordă pentru persoanele aflate în întreținerea contribuabilului, pentru acea perioadă impozabilă din anul fiscal în care acestea au fost întreținute. Perioada se rotunjește la luni întregi în favoarea contribuabilului.

(7) Nu sunt considerate persoane aflate în întreținere:

a) persoanele fizice care dețin terenuri agricole și silvice în suprafață de peste 10.000 mp în zonele colinare și de șes și de peste 20.000 m² în zonele montane;

b) persoanele fizice care obțin venituri din cultivarea și din valorificarea florilor, legumelor și zarzavaturilor în sere, în solarii special destinate acestor scopuri și/sau în sistem irigat, din cultivarea și din valorificarea arbuștilor, plantelor decorative și ciupercilor, precum și din exploatarea pepinierelor viticole și pomicole, indiferent de suprafață.

(8) Deducerea personală determinată potrivit prezentului articol nu se acordă personalului trimis în misiune permanentă în străinătate, potrivit legii.

ART. 57

Determinarea impozitului pe venitul din salarii

(1) Beneficiarii de venituri din salarii datorează un impozit lunar, final, care se calculează și se reține la sursă de către plătitorii de venituri.

(2) Impozitul lunar prevăzut la alin. (1) se determină astfel:

a) la locul unde se află funcția de bază, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferență între venitul net din salarii, calculat prin deducerea din venitul brut a contribuțiilor obligatorii aferente unei luni, și următoarele:

- deducerea personală acordată pentru luna respectivă;

- cotizația sindicală plătită în luna respectivă;

- contribuțiile la schemele facultative de pensii ocupaționale, astfel încât la nivelul anului să nu se depășească echivalentul în lei a 200 euro;

b) pentru veniturile obținute în celelalte cazuri, prin aplicarea cotei de 16% asupra bazei de calcul determinate ca diferență între venitul brut și contribuțiile obligatorii pe fiecare loc de realizare a acestora;

(3) Plătitorul este obligat să determine valoarea totală a impozitului anual pe veniturile din salarii, pentru fiecare contribuabil.

(4) **Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul stabilit la alin. (3), pentru sponsorizarea entităților nonprofit**

care funcționează în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

(5) Obligația calculării, reținerii și virării acestei sume prevăzute la alin. (4) revine organului fiscal competent.

(6) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (4) și (5) se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

ART. 58

Termen de plată a impozitului

Plătitorii de salarii și de venituri asimilate salariilor au obligația de a calcula și de a reține impozitul aferent veniturilor fiecărei luni la data efectuării plății acestor venituri, precum și de a-l vira la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se plătesc aceste venituri.

ART. 59

Fișe fiscale

(1) Informațiile referitoare la calculul impozitului pe veniturile din salarii se cuprind în fișele fiscale.

(2) Plătitorul de venituri are obligația să completeze formularele prevăzute la alin. (1), pe întreaga durată de efectuare a plății salariilor. Plătitorul este obligat să păstreze fișele fiscale pe întreaga durată a angajării și să transmită organului fiscal competent o copie, pentru fiecare an, până în ultima zi a lunii februarie a anului curent, pentru anul fiscal expirat. Modelul și conținutul formularelor se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.

ART. 60

Plata impozitului pentru anumite venituri salariale

(1) Contribuabililor care își desfășoară activitatea în România și care obțin venituri sub formă de salarii din străinătate, precum și persoanelor fizice române care obțin venituri din salarii, ca urmare a activității desfășurate la misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, le sunt aplicabile prevederile prezentului articol.

(2) Orice contribuabil prevăzut la alin. (1) are obligația de a declara și de a plăti impozit lunar la bugetul de stat, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care s-a realizat venitul, direct sau printr-un reprezentant fiscal. Impozitul aferent unei luni se stabilește potrivit art. 57.

(3) Misiunile diplomatice și posturile consulare acreditate în România, precum și reprezentanțele organismelor internaționale ori reprezentanțele societăților comerciale și ale organizațiilor economice străine, autorizate potrivit legii să își desfășoare activitatea în România, pot opta ca pentru angajații acestora, care realizează venituri din salarii impozabile în România, să îndeplinească obligațiile privind calculul, reținerea și virarea impozitului pe veniturile din salarii. Prevederile alin. (2) nu se aplică contribuabililor în cazul în care opțiunea de mai sus este formulată.

(4) Persoana fizică, juridică sau orice altă entitate la care contribuabilul își desfășoară activitatea potrivit alin. (1) este obligată să ofere informații organului

fiscal competent referitoare la data începerii desfășurării activității de către contribuabil și, respectiv, a încetării acesteia, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului.

CAPITOLUL IV

Venituri din cedarea folosinței bunurilor

ART. 61

Definirea veniturilor impozabile din cedarea folosinței bunurilor

Veniturile din cedarea folosinței bunurilor sunt veniturile, în bani și/sau în natură, provenind din cedarea folosinței bunurilor mobile și imobile, obținute de către proprietar, uzufructuar sau alt deținător legal, altele decât veniturile din activități independente.

ART. 62

Stabilirea venitului net anual din cedarea folosinței bunurilor

(1) Venitul brut reprezintă totalitatea sumelor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură și se stabilește pe baza chiriei sau a arendei prevăzute în contractul încheiat între părți pentru fiecare an fiscal, indiferent de momentul încasării chiriei sau arendei. Venitul brut se majorează cu valoarea cheltuielilor ce cad, conform dispozițiilor legale, în sarcina proprietarului, uzufructuarului sau a altui deținător legal, dacă sunt efectuate de cealaltă parte contractantă. În cazul în care arenda se exprimă în natură, evaluarea în lei se va face pe baza prețurilor medii ale produselor agricole, stabilite prin hotărâri ale consiliilor județene și, respectiv, ale Consiliului General al Municipiului București, ca urmare a propunerilor direcțiilor teritoriale de specialitate ale Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, hotărâri ce trebuie emise înainte de începerea anului fiscal. Aceste hotărâri se transmit în cadrul aceluiași termen direcțiilor generale ale finanțelor publice județene și a municipiului București, pentru a fi comunicate unităților fiscale din subordine.

(2) Venitul net din cedarea folosinței bunurilor se stabilește prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 25% asupra venitului brut.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), contribuabilii pot opta pentru determinarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă.

(4) Dispozițiile privind opțiunea prevăzută la art. 51 alin. (2) și (3) se aplică și în cazul contribuabililor menționați la alin. (3).

ART. 63

Plăți anticipate de impozit pe veniturile din cedarea folosinței bunurilor

Un contribuabil care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor pe parcursul unui an, cu excepția veniturilor din arendare, datorează plăți anticipate în contul impozitului pe venit către bugetul de stat, conform art. 82.

ART. 64

Impozitarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor

Venitul net din cedarea folosinței bunurilor se impune potrivit prevederilor cap. X din prezentul titlu.

CAPITOLUL V **Venituri din investiții**

ART. 65

Definirea veniturilor din investiții

(1) Veniturile din investiții cuprind:

- a) dividende;
- b) venituri impozabile din dobânzi;
- c) câștiguri din transferul titlurilor de valoare;
- d) venituri din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și orice alte operațiuni similare.
- e) venituri din lichidare/dizolvare fără lichidare a unei persoane juridice. Reprezintă titlu de valoare orice valori mobiliare, titluri de participare la un fond deschis de investiții sau alt instrument financiar calificat astfel de către Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, precum și părțile sociale.

(2) Veniturile impozabile din dobânzi sunt toate veniturile sub formă de dobânzi, altele decât:

- a) venituri din dobânzi la depozitele la vedere și la depuneri la casele de ajutor reciproc;
- b) venituri din dobânzi aferente titlurilor de stat, precum și obligațiunilor municipale, ale Agenției Naționale pentru Locuințe și ale altor entități emitente de obligațiuni, care vizează construcția de locuințe;
- c) venituri sub forma dobânzilor bonificate la depozitele clienților constituite în baza Legii nr. 541/2002 privind economisirea și creditarea în sistem colectiv pentru domeniul locativ, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 66

Stabilirea venitului din investiții

(1) Câștigul din transferul titlurilor de valoare, altele decât titlurile de participare la fondurile deschise de investiții și părțile sociale, reprezintă diferența pozitivă dintre prețul de vânzare și prețul de cumpărare pe tipuri de titluri de valori, diminuată, după caz, cu comisioanele datorate intermediarilor. În cazul tranzacțiilor cu acțiuni primite de persoanele fizice, cu titlu gratuit, în cadrul Programului de privatizare în masă, prețul de cumpărare la prima tranzacționare va fi asimilat cu valoarea nominală a acestora. În cazul tranzacțiilor cu acțiuni cumpărate la preț preferențial, în cadrul sistemului stock options plan, câștigul se determină ca diferență între prețul de vânzare și prețul de cumpărare preferențial, diminuat cu comisioanele datorate intermediarilor.

(2) În cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de participare la fondurile deschise de investiții, câștigul se determină ca diferență pozitivă între

prețul de răscumpărare și prețul de cumpărare/subscriere. Prețul de răscumpărare este prețul care i se cuvine investitorului la retragerea din fond. Prețul de cumpărare/subscriere este prețul plătit de investitorul persoană fizică pentru achiziționarea titlului de participare.

(3) În cazul transferului dreptului de proprietate asupra părților sociale, câștigul din înstrăinarea părților sociale se determină ca diferență pozitivă între prețul de vânzare și valoarea nominală/prețul de cumpărare. Începând cu a doua tranzacție, valoarea nominală va fi înlocuită cu prețul de cumpărare, care include și cheltuielile privind comisioanele, taxele aferente tranzacției și alte cheltuieli similare justificate cu documente.

(4) Determinarea câștigului potrivit alin. (1)-(3) se efectuează la data încheierii tranzacției, pe baza contractului încheiat între părți.

(5) Veniturile obținute sub forma câștigurilor din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și din orice alte operațiuni de acest gen reprezintă diferențele de curs favorabile rezultate din aceste operațiuni în momentul închiderii operațiunii și evidențierii în contul clientului.

(6) Venitul impozabil realizat din lichidare/dizolvare fără lichidare a unei persoane juridice reprezintă excedentul distribuțiilor în bani sau în natură peste aportul la capitalul social al persoanei fizice beneficiare.

ART. 67

Reținerea impozitului din veniturile din investiții

(1) Veniturile sub formă de dividende, inclusiv sume primite ca urmare a deținerii de titluri de participare la fondurile închise de investiții, se impun cu o cotă de 10% din suma acestora. Obligația calculării și reținerii impozitului pe veniturile sub formă de dividende revine persoanelor juridice o dată cu plata dividendelor către acționari sau asociați. Termenul de virare a impozitului este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care se face plata. În cazul dividendelor distribuite, dar care nu au fost plătite acționarilor sau asociaților până la sfârșitul anului în care s-a aprobat bilanțul contabil, termenul de plată a impozitului pe dividende este până la data de 31 decembrie a anului respectiv.

(2) Veniturile sub formă de dobânzi se impun cu o cotă de 1% din suma acestora. Pentru veniturile sub formă de dobânzi, impozitul se calculează și se reține de către plătitorii de astfel de venituri la momentul înregistrării în contul curent sau în contul de depozit al titularului, în cazul dobânzilor capitalizate, respectiv la momentul răscumpărării, în cazul unor instrumente de economisire. În situația sumelor primite sub formă de dobândă pentru împrumuturile acordate în baza contractelor civile, calculul impozitului datorat se efectuează la momentul plății dobânzii. Virarea impozitului pentru veniturile din dobânzi se face lunar, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare înregistrării/răscumpărării, în cazul unor instrumente de economisire, respectiv la momentul plății dobânzii, pentru venituri de această natură pe baza contractelor civile.

(3) Calculul, reținerea și virarea impozitului pe veniturile din investiții, altele decât cele prevăzute la alin. (1) și (2), se efectuează astfel:

a) în cazul câștigului din transferul dreptului de proprietate asupra titlurilor de valoare, altele decât titlurile de participare la fondurile deschise de investiții și părțile sociale, obligația calculării, reținerii și virării impozitului revine intermediarilor sau altor plătitori de venit, după caz; în cazul câștigului din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, precum și din orice alte operațiuni de acest gen, obligația calculării, reținerii și virării impozitului revine intermediarilor sau altor plătitori de venit, după caz;

b) în cazul câștigului din răscumpărarea titlurilor de participare la un fond deschis de investiții, obligația calculării, reținerii și virării impozitului revine societății de administrare a investițiilor;

c) în cazul câștigului din transferul dreptului de proprietate asupra părților sociale și valorilor mobiliare în cazul societăților închise, obligația calculării și reținerii impozitului revine dobânditorului de părți sociale sau de valori mobiliare, în momentul încheierii tranzacției, pe baza contractului încheiat între părți. Când dobânditorul de titluri de valoare nu este o persoană fizică română cu domiciliul în România, obligația de calcul și virare a impozitului revine persoanei fizice române cu domiciliul în România, care realizează venitul, dacă dobânditorul nu își desemnează un reprezentant fiscal în România. Termenul de virare a impozitului pentru plătitorii de astfel de venituri este până la data la care se depun documentele pentru transcrierea dreptului de proprietate asupra părților sociale sau valorilor mobiliare la registrul comerțului sau în registrul acționarilor, după caz, operațiune care nu se poate efectua fără justificarea virării impozitului la bugetul de stat. În situația în care părțile contractante convin ca plata părților sociale sau a valorilor mobiliare să se facă eșalonat, termenul de virare a impozitului pentru plătitorii de astfel de venituri este până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut. Transmiterea dreptului de proprietate asupra părților sociale sau valorilor mobiliare trebuie înscrisă în registrul comerțului și în registrul asociațiilor/acționarilor, după caz, operațiune care nu se poate efectua fără justificarea virării impozitului la bugetul de stat.

d) în cazul venitului impozabil obținut din lichidare/dizolvare fără lichidare a unei persoane juridice de către acționari/asociați persoane fizice, obligația calculării și reținerii impozitului revine persoanei juridice. Termenul de virare a impozitului este până la data depunerii situației financiare finale la oficiul registrului comerțului, întocmite de lichidatori;

e) impozitul se calculează prin aplicarea unei cote de 1% asupra câștigului din transferul titlurilor de valoare, precum și din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen pe bază de contract și orice alte operațiuni similare;

f) în cazul venitului impozabil definit la art. 66 alin. (6), impozitul se calculează prin aplicarea unei cote de 10%;

g) impozitul calculat și reținut la sursă, potrivit lit. e), se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut, cu excepția prevederilor lit. c) și d);

h) cursul de schimb necesar pentru transformarea în lei a sumelor exprimate în valută, în cazul transferului dreptului de proprietate asupra titlurilor de valoare, este cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, pentru ziua anterioară efectuării plății venitului. În situația în care

părțile contractante convin ca plata să se facă eșalonat, în rate, cursul de schimb utilizat este cel al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, pentru ziua anterioară efectuării fiecărei plăți.

(4) Impozitul reținut conform alin. (1) - (3) reprezintă impozit final pe venit, pentru venitul prevăzut la alineatul respectiv.

(5) Pierderile înregistrate din transferul dreptului de proprietate asupra titlurilor de valoare, precum și din operațiuni de vânzare-cumpărare de valută la termen, pe bază de contract, și orice alte operațiuni similare nu sunt recunoscute din punct de vedere fiscal, nu se compensează, reprezentând pierderi definitive ale contribuabilului.

(6) În aplicarea prevederilor prezentului articol se utilizează norme privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital din transferul titlurilor de valoare obținut de persoanele fizice, care se emit de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice.

CAPITOLUL VI

Venituri din pensii

ART. 68

Definirea veniturilor din pensii

Veniturile din pensii reprezintă sume primite ca pensii de la fondurile înființate din contribuțiile sociale obligatorii, făcute către un sistem de asigurări sociale, inclusiv cele din schemele facultative de pensii ocupaționale, și cele finanțate de la bugetul de stat.

ART. 69

Stabilirea venitului impozabil lunar din pensii

Venitul impozabil lunar din pensii se stabilește prin scăderea unei sume neimpozabile lunare de 9.000.000 lei din venitul din pensii.

ART. 70

Reținerea impozitului din venitul din pensii

(1) Orice plătitor de venituri din pensii are obligația de a calcula lunar impozitul aferent acestui venit, de a-l reține și de a-l vira la bugetul de stat, potrivit prevederilor prezentului articol.

(2) Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de impunere de 16% asupra venitului impozabil lunar din pensii.

(3) Impozitul calculat se reține la data efectuării plății pensiei și se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei pentru care se face plata pensiei.

(4) Impozitul reținut este impozit final al contribuabilului pentru veniturile din pensii.

(5) În cazul unei pensii care nu este plătită lunar, impozitul ce trebuie reținut se stabilește prin împărțirea pensiei plătite la fiecare din lunile cărora le este aferentă pensia.

(6) Drepturile de pensie restante se defalchează pe lunile la care se referă, în vederea calculării impozitului datorat, reținerii și virării acestuia.

(7) Veniturile din pensiile de urmaş vor fi individualizate în funcție de numărul acestora, iar impozitarea se va face în raport cu drepturile cuvenite fiecărui urmaş.

CAPITOLUL VII

Venituri din activități agricole

ART. 71

Definirea veniturilor din activități agricole

Veniturile din activități agricole sunt venituri din următoarele activități:

- a) cultivarea și valorificarea florilor, legumelor și zarzavaturilor, în sere și solarii special destinate acestor scopuri și/sau în sistem irigat;
- b) cultivarea și valorificarea arbuștilor, plantelor decorative și ciupercilor;
- c) exploatarea pepinierelor viticole și pomicole și altele asemenea.

ART. 72

Stabilirea venitului net anual din activități agricole pe bază de norme de venit

(1) Venitul net dintr-o activitate agricolă se stabilește pe bază de norme de venit. Normele de venit se stabilesc de către direcțiile teritoriale de specialitate ale Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și se aprobă de către direcțiile generale ale finanțelor publice teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice. Normele de venit se stabilesc, se avizează și se publică până cel târziu la data de 31 mai a anului pentru care se aplică aceste norme de venit.

(2) Normele de venit se stabilesc pe unitatea de suprafață.

(3) Dacă o activitate agricolă este desfășurată de un contribuabil pe perioade mai mici - începere, încetare și alte fracții de an - decât anul calendaristic, norma de venit aferentă acelei activități se corectează astfel încât să reflecte perioada de an calendaristic pe parcursul căreia se desfășoară activitatea.

(4) Dacă o activitate agricolă a unui contribuabil înregistrează o pierdere datorată calamităților naturale, norma de venit aferentă activității se reduce, astfel încât să reflecte această pierdere.

(5) Contribuabilii care desfășoară activități pentru care venitul net se determină pe bază de norme de venit nu au obligația să organizeze și să conducă contabilitate în partidă simplă, pentru activitatea respectivă.

ART. 73

Opțiunea de a determina venitul net anual prin utilizarea datelor din contabilitatea în partidă simplă

(1) Un contribuabil care desfășoară o activitate agricolă, prevăzută la art. 71, poate opta pentru determinarea venitului net din acea activitate, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, potrivit art. 48.

(2) Dispozițiile privind opțiunea prevăzută la art. 51 alin. (2) și (3) se aplică și în cazul contribuabililor menționați la alin. (1).

ART. 74

Calculul și plata impozitului aferent veniturilor din activități agricole

(1) Impozitul pe venitul net din activități agricole se calculează prin aplicarea unei cote de 16% asupra venitului net, determinat pe bază de norme de venit, cât și în sistem real, impozitul fiind final.

(2) Orice contribuabil care desfășoară o activitate agricolă, menționată la art. 71, pentru care venitul se determină pe bază de normă de venit, are obligația de a depune anual o declarație de venit la organul fiscal competent, până la data de 30 iunie inclusiv a anului fiscal, pentru anul în curs. În cazul unei activități pe care contribuabilul începe să o desfășoare după data de 30 iunie, declarația de venit se depune în termen de 15 zile inclusiv de la data la care contribuabilul începe să desfășoare activitatea.

(3) În cazul unui contribuabil care determină venitul net din activități agricole, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, acesta este obligat să efectueze plăți anticipate aferente acestor venituri la bugetul de stat, la termenele prevăzute la art. 82 alin. (3). Până la data de 31 mai a anului următor, plățile anticipate vor fi regularizate de organul fiscal competent.

CAPITOLUL VIII

Venituri din premii și din jocuri de noroc

ART. 75

Definirea veniturilor din premii și din jocuri de noroc

(1) Veniturile din premii cuprind veniturile din concursuri, altele decât cele prevăzute la art. 42.

(2) Veniturile din jocuri de noroc cuprind câștigurile realizate ca urmare a participării la jocuri de noroc, inclusiv cele de tip jack-pot definite conform normelor metodologice, altele decât cele realizate la jocuri de tip cazino și mașini electronice cu câștiguri.

ART. 76

Stabilirea venitului net din premii

Venitul net este diferența dintre venitul din premii și suma reprezentând venit neimpozabil.

ART. 77

Reținerea impozitului aferent veniturilor din premii și din jocuri de noroc

(1) Venitul sub formă de premii dintr-un singur concurs se impune, prin reținere la sursă, cu o cotă de 16% aplicată asupra venitului net.

(2) Veniturile din jocuri de noroc se impun, prin reținere la sursă, cu o cotă de 20% aplicată asupra venitului brut.

(3) Obligația calculării, reținerii și virării impozitului revine plătitorilor de venituri.

(4) Nu sunt impozabile veniturile obținute din premii, în bani și/sau în natură, sub valoarea sumei neimpozabile stabilită în sumă de 8.000.000 lei pentru fiecare concurs, realizate de același organizator sau plătitor.

(5) Impozitul calculat și reținut în momentul plății este impozit final.

(6) Impozitul pe venit astfel calculat și reținut se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

CAPITOLUL IX

Venituri din alte surse

ART. 78

Definirea veniturilor din alte surse

(1) În această categorie se includ, însă nu sunt limitate, următoarele venituri:

a) prime de asigurări suportate de o persoană fizică independentă sau de orice altă entitate, în cadrul unei activități pentru o persoană fizică în legătură cu care suportatorul nu are o relație generatoare de venituri din salarii, potrivit cap. III din prezentul titlu;

b) câștiguri primite de la societățile de asigurări, ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți cu ocazia tragerilor de amortizare;

c) venituri primite de persoanele fizice pensionari, sub forma diferențelor de preț pentru anumite bunuri, servicii și alte drepturi, foști salariați, potrivit clauzelor contractului de muncă sau în baza unor legi speciale;

d) venituri primite de persoanele fizice reprezentând onorarii din activitatea de arbitraj comercial.

(2) Veniturile din alte surse sunt orice venituri identificate ca fiind impozabile, prin normele elaborate de Ministerul Finanțelor Publice, altele decât veniturile care sunt neimpozabile în conformitate cu prezentul titlu.

ART. 79

Calculul impozitului și termenul de plată

(1) Impozitul pe venit se calculează prin reținere la sursă la momentul plății veniturilor de către plătitorii de venituri, prin aplicarea unei cote de 16% asupra venitului brut.

(2) Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final.

(3) Impozitul astfel reținut se virează la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

CAPITOLUL X

Venitul net anual impozabil

ART. 80

Stabilirea venitului net anual impozabil

(1) Venitul net anual impozabil se stabilește pe fiecare sursă din categoriile de venituri menționate la art. 41 lit. a), c) și f) prin deducerea din venitul net anual a pierderilor fiscale reportate.

(2) Veniturile din categoriile prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f), ce se realizează într-o fracțiune de an sau în perioade diferite ce reprezintă fracțiuni ale aceluiași an, se consideră venit anual.

(3) Pierderea fiscală anuală înregistrată din activități independente, cedarea folosinței bunurilor și din activități agricole se poate compensa cu rezultatele pozitive obținute din aceeași sursă de venit. Pierderea care rămâne necompensată în cursul aceluiași an fiscal devine pierdere reportată. Pierderile provenind din străinătate ale persoanelor fizice rezidente se compensează cu veniturile de aceeași natură și sursă, din străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în cursul aceluiași an fiscal, sau se reportează pe următorii 5 ani asupra veniturilor realizate din țara respectivă.

(4) Regulile de reportare a pierderilor sunt următoarele:

a) reportul se efectuează cronologic, în funcție de vechimea pierderii, în următorii 5 ani consecutivi;

b) dreptul la report este personal și netransmisibil;

c) pierderea reportată, necompensată după expirarea perioadei prevăzute la lit. a), reprezintă pierdere definitivă a contribuabilului.

ART. 81

Declarații de venit estimat

(1) Contribuabilii, precum și asociațiile fără personalitate juridică, care încep o activitate în cursul anului fiscal sunt obligați să depună la organul fiscal competent o declarație referitoare la veniturile și cheltuielile estimate a se realiza pentru anul fiscal, în termen de 15 zile de la data producerii evenimentului. Fac excepție de la prevederile prezentului alineat contribuabilii care realizează venituri pentru care impozitul se percepe prin reținere la sursă.

(2) Contribuabilii care obțin venituri din cedarea folosinței bunurilor din patrimoniul personal au obligația să depună o declarație privind venitul estimat, în termen de 15 zile de la încheierea contractului între părți. Declarația privind venitul estimat se depune o dată cu înregistrarea la organul fiscal a contractului încheiat între părți.

(3) Contribuabilii care, în anul anterior, au realizat pierderi și cei care au realizat venituri pe perioade mai mici decât anul fiscal, precum și cei care, din motive obiective, estimează că vor realiza venituri care diferă cu cel puțin 20% față de anul fiscal anterior depun, o dată cu declarația specială, și declarația estimativă de venit.

(4) Contribuabilii care determină venitul net pe bază de norme de venit, precum și cei pentru care cheltuielile se determină în sistem forfetar și au optat pentru determinarea venitului net în sistem real depun, o dată cu cererea de opțiuni, și declarația de venit estimat.

ART. 82

Stabilirea plăților anticipate de impozit

(1) Contribuabilii care realizează venituri din activități independente, din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția veniturilor din arendare, precum și venituri din activități agricole sunt obligați să efectueze în cursul anului plăți

anticipate cu titlu de impozit, exceptându-se cazul veniturilor pentru care plățile anticipate se stabilesc prin reținere la sursă.

(2) Plățile anticipate se stabilesc de organul fiscal competent, pe fiecare sursă de venit, luându-se ca bază de calcul venitul anual estimat sau venitul net realizat în anul precedent, după caz, prin emiterea unei decizii care se comunică contribuabililor potrivit legii. În cazul impunerilor efectuate după expirarea termenelor de plată prevăzute la alin. (3) contribuabilii au obligația efectuării plăților anticipate la nivelul sumei datorate pentru ultimul termen de plată al anului precedent. Diferența dintre impozitul anual calculat asupra venitului net realizat în anul precedent și suma reprezentând plăți anticipate datorate de contribuabil la nivelul trimestrului IV din anul anterior se repartizează pe termenele de plată următoare din cadrul anului fiscal. Pentru declarațiile de venit estimativ, depuse în luna decembrie, nu se mai stabilesc plăți anticipate, venitul net aferent perioadei până la sfârșitul anului urmând să fie supus impozitării, pe baza deciziei de impunere emise pe baza declarației de venit. Plățile anticipate pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, cu excepția veniturilor din arendă, se stabilesc de organul fiscal astfel:

a) pe baza contractului încheiat între părți; sau

b) pe baza veniturilor determinate potrivit datelor din contabilitatea în partidă simplă, potrivit opțiunii.

În cazul în care, potrivit clauzelor contractuale, venitul din cedarea folosinței bunurilor reprezintă echivalentul în lei al unei sume în valută, determinarea venitului anual estimat se efectuează pe baza cursului de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din ziua precedentă celei în care se efectuează impunerea.

(3) Plățile anticipate se efectuează în 4 rate egale, până la data de 15 inclusiv a ultimei luni din fiecare trimestru, cu excepția impozitului pe veniturile din arendare, pentru care plata impozitului se efectuează potrivit deciziei emise pe baza declarației de venit. Contribuabilii care determină venitul net din activități agricole, potrivit art. 72 și 73, datorează plăți anticipate către bugetul de stat pentru impozitul aferent acestui venit, în două rate egale, astfel: 50% din impozit, până la data de 1 septembrie inclusiv, și 50% din impozit, până la data de 15 noiembrie inclusiv.

(4) Termenele și procedura de emitere a deciziilor de plăți anticipate vor fi stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Pentru stabilirea plăților anticipate, organul fiscal va lua ca bază de calcul venitul anual estimat, în toate situațiile în care a fost depusă o declarație privind venitul estimat pentru anul curent sau venitul din declarația specială pentru anul fiscal precedent, după caz. La stabilirea plăților anticipate se utilizează cota de impozit de 16%, prevăzută la art. 43 alin. (1).

ART. 83

Declarația de venit și declarații speciale

(1) Contribuabilii prevăzuți la art. 40 alin. (1) lit. a) și cei care îndeplinesc condițiile de la art. 40 alin. (2), cu excepția contribuabililor prevăzuți la alin. (4) din prezentul articol, au obligația de a depune o declarație de venit la organul

fiscal competent, pentru fiecare an fiscal. Declarația de venit se depune o dată cu declarațiile speciale pentru anul fiscal, până la data de 15 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(2) Contribuabilii, alții decât cei prevăzuți la alin. (1), depun numai declarațiile speciale pentru anul fiscal, până la data de 15 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului. În cazul veniturilor din salarii, fișele fiscale se depun în cadrul aceluiași termen ca și declarațiile speciale.

(3) Declarațiile speciale se completează pentru fiecare sursă de realizare a venitului. Declarațiile speciale se depun de toți contribuabilii care realizează, individual sau dintr-o formă de asociere, venituri din activități independente, precum și venituri din cedarea folosinței bunurilor, inclusiv pentru veniturile din activități agricole determinate în sistem real. În cazul veniturilor din salarii, cu excepția celor prevăzute la alin. (4) lit. a), realizate de contribuabilii, alții decât persoanele fizice române cu domiciliul în România și cele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 40 alin. (2), fișele fiscale se depun pentru fiecare sursă de realizare a venitului, în cadrul aceluiași termen, ca și declarațiile speciale. Pentru veniturile realizate dintr-o formă de asociere, venitul declarat va fi venitul net/pierderea distribuită din asociere.

(4) Nu se depun declarații speciale pentru următoarele categorii de venituri:

a) venituri sub formă de salarii și venituri asimilate salariilor, pentru care informațiile sunt cuprinse în fișele fiscale, care au regim de declarații de impozite și taxe sau declarații lunare, depuse de contribuabilii prevăzuți la art. 60;

b) venituri din investiții, precum și venituri din premii și din jocuri de noroc, a căror impunere este finală;

c) venituri din pensii;

d) venituri nete determinate pe bază de norme de venit;

e) venituri din alte surse.

(5) Contribuabilii nu sunt obligați să depună declarație de venit la organul fiscal competent, dacă:

a) obțin numai venituri sub formă de salarii, pentru activități desfășurate în România;

b) obțin numai venituri din investiții, pensii, venituri din activități agricole, venituri din premii și din jocuri de noroc, venituri din alte surse a căror impunere este finală;

c) obțin venituri potrivit art. 40 alin. (1) lit. b) - e) coroborat cu alin. (2) al aceluiași articol.

ART. 84

Stabilirea și plata impozitului pe venitul net anual impozabil

(1) Impozitul pe venitul net anual impozabil datorat este calculat de organul fiscal competent, pe baza declarației de venit, prin aplicarea cotei de 16% asupra venitului net anual impozabil din anul fiscal respectiv.

(2) Contribuabilii pot dispune asupra destinației unei sume reprezentând până la 2% din impozitul pe venitul net anual impozabil datorat pentru sponsorizarea entităților non-profit care funcționează în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

(3) **Obligația calculării, reținerii și virării sumei reprezentând până la 2% din impozitul pe venitul net anual impozabil datorat revine organului fiscal competent.**

(4) Procedura de aplicare a prevederilor alin. (2) și (3) se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat și emite o decizie de impunere, în intervalul și în forma stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(6) Diferențele de impozit rămase de achitat conform deciziei de impunere anuală se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie, privind colectarea creanțelor bugetare.

CAPITOLUL XI

Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică

ART. 85

Venituri din bunuri sau drepturi care sunt deținute în comun

Venitul net obținut din exploatarea bunurilor și drepturilor de orice fel, deținute în comun, este considerat ca fiind obținut de proprietari, uzufructuari sau de alți deținători legali, înscriși într-un document oficial, și se atribuie proporțional cu cotele-părți pe care aceștia le dețin în acea proprietate sau în mod egal, în situația în care acestea nu se cunosc.

ART. 86

Reguli privind asocierile fără personalitate juridică

(1) Prevederile prezentului articol nu se aplică:

- pentru asocierile fără personalitate juridică prevăzute la art. 28;
- fondurilor de investiții constituite ca asociații fără personalitate juridică;
- asocierilor cu o persoană juridică plătitoare de impozit pe profit, caz în care sunt aplicabile numai reglementările fiscale din titlul II.

(2) În cadrul fiecărei asocieri fără personalitate juridică, constituită potrivit legii, asociații au obligația să încheie contracte de asociere în formă scrisă, la începerea activității, care să cuprindă inclusiv date referitoare la:

- a) părțile contractante;
- b) obiectul de activitate și sediul asociației;
- c) contribuția asociaților în bunuri și drepturi;
- d) cota procentuală de participare a fiecărui asociat la veniturile sau pierderile din cadrul asocierii corespunzătoare contribuției fiecăruia;
- e) desemnarea asociatului care să răspundă pentru îndeplinirea obligațiilor asociației față de autoritățile publice;
- f) condițiile de încetare a asocierii.

Contribuțiile asociaților conform contractului de asociere nu sunt considerate venituri pentru asociație.

Contractul de asociere se înregistrează la organul fiscal teritorial în raza căruia își are sediul asociația, în termen de 15 zile de la data încheierii acestuia.

Organul fiscal are dreptul să refuze înregistrarea contractelor, în cazul în care acestea nu cuprind datele solicitate conform prezentului alineat.

(3) În cazul în care între membrii asociați există legături de rudenie până la gradul al patrulea inclusiv, părțile sunt obligate să facă dovada că participă la realizarea venitului cu bunuri sau drepturi asupra cărora au drept de proprietate. Pot fi membri asociați și persoanele fizice care au dobândit capacitate de exercițiu restrânsă.

(4) Asocierile au obligația să depună la organul fiscal competent, până la data de 15 martie a anului următor, declarații anuale de venit, conform modelului stabilit de Ministerul Finanțelor Publice, care vor cuprinde și distribuția venitului net/pierderii pe asociați.

(5) Venitul/pierderea anual/anuală, realizate în cadrul asocierii, se distribuie asociaților, proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere.

(6) Tratatul fiscal al venitului realizat din asociere, în alte cazuri decât asocierea cu o persoană juridică, va fi stabilit în aceeași manieră ca și pentru categoria de venituri în care este încadrat.

(7) Profitul/venitul cuvenit unei persoane fizice, dintr-o asociere cu o persoană juridică română, microîntreprindere care nu generează o persoană juridică, determinat cu respectarea regulilor stabilite în titlul IV, este asimilat, în vederea impunerii la nivelul persoanei fizice, venitului din activități independente, din care se deduc contribuțiile obligatorii în vederea obținerii venitului net.

(8) Impozitul reținut de persoana juridică în contul persoanei fizice, pentru veniturile realizate dintr-o asociere cu o persoană juridică română care nu generează o persoană juridică, reprezintă plata anticipată în contul impozitului anual pe venit. Obligația calculării, reținerii și virării impozitului, determinat conform metodologiei stabilite în legislația privind impozitul pe venitul microîntreprinderii, revine persoanei juridice române.

CAPITOLUL XII

Aspecte fiscale internaționale

ART. 87

Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități independente

(1) Persoanele fizice nerezidente, care desfășoară o activitate independentă, prin intermediul unui sediu permanent în România, sunt impozitate, potrivit prezentului titlu, la venitul net anual impozabil din activitatea independentă, ce este atribuibil sediului permanent.

(2) Venitul net dintr-o activitate independentă ce este atribuibil unui sediu permanent se determină conform art. 48, în următoarele condiții:

a) în veniturile impozabile se includ numai veniturile ce sunt atribuibile sediului permanent;

b) în cheltuielile deductibile se includ numai cheltuielile aferente realizării acestor venituri.

ART. 88

Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități dependente

Persoanele fizice nerezidente, care desfășoară activități dependente în România, sunt impozitate, potrivit prevederilor cap. III din prezentul titlu, numai dacă se îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:

a) persoana nerezidentă este prezentă în România timp de una sau mai multe perioade de timp care, în total, depășesc 183 de zile din oricare perioadă de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic în cauză;

b) veniturile salariale sunt plătite de către sau în numele unui angajator care este rezident;

c) veniturile salariale reprezintă cheltuiala deductibilă a unui sediu permanent în România.

ART. 89

Alte venituri ale persoanelor fizice nerezidente

(1) Persoanele fizice nerezidente, care obțin alte venituri decât cele prevăzute la art. 87, 88 și la titlul V, datorează impozit potrivit reglementărilor prezentului titlu.

(2) Veniturile supuse impunerii, din categoriile prevăzute la alin. (1), se determină pe fiecare sursă, potrivit regulilor specifice fiecărei categorii de venit, impozitul fiind final.

(3) Cu excepția plății impozitului pe venit prin reținere la sursă, contribuabilii persoane fizice nerezidente, care realizează venituri din România, potrivit prezentului titlu, au obligația să declare și să plătească impozitul corespunzător fiecărei surse de venit, direct sau printr-un reprezentant fiscal.

ART. 90

Venituri obținute din străinătate altele decât prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f)

(1) Persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) și cele care îndeplinesc condiția prevăzută la art. 40 alin. (2) datorează impozit pentru veniturile obținute din străinătate, altele decât cele prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f).

(2) Veniturile realizate din străinătate se supun impozitării prin aplicarea cotelor de impozit asupra bazei de calcul determinate după regulile proprii fiecărei categorii de venit, în funcție de natura acestuia.

(3) Contribuabilii care obțin venituri din străinătate conform alin. (1) au obligația să le declare, potrivit declarației specifice, până la data de 15 mai a anului următor celui de realizare a venitului.

(4) Organul fiscal stabilește impozitul anual datorat și emite o decizie de impunere, în intervalul și în forma stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

(5) Diferențele de impozit rămase de achitat, conform deciziei de impunere anuală, se plătesc în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere, perioadă pentru care nu se calculează și nu se datorează sumele stabilite potrivit reglementărilor în materie, privind colectarea creanțelor bugetare.

ART. 91

Creditul fiscal extern

(1) Contribuabilii persoane fizice rezidente care, pentru același venit și în decursul aceleiași perioade impozabile, sunt supuși impozitului pe venit atât pe teritoriul României, cât și în străinătate, au dreptul la deducerea din impozitul pe venit datorat în România a impozitului plătit în străinătate, denumit în continuare credit fiscal extern, în limitele prevăzute în prezentul articol.

(2) Creditul fiscal extern se acordă dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) impozitul plătit în străinătate, pentru venitul obținut în străinătate, a fost efectiv plătit în mod direct de persoana fizică sau de reprezentantul său legal ori prin reținere la sursă de către plătitorul venitului. Plata impozitului în străinătate se dovedește printr-un document justificativ, eliberat de:

1. autoritatea fiscală a statului străin respectiv;
2. angajator, în cazul veniturilor din salarii;
3. alt plătitor de venit, pentru alte categorii de venituri;

b) venitul pentru care se acordă credit fiscal face parte din una dintre categoriile de venituri prevăzute la art. 41.

(3) Creditul fiscal extern se acordă la nivelul impozitului plătit în străinătate, aferent venitului din sursa din străinătate, dar nu poate fi mai mare decât partea de impozit pe venit datorat în România, aferentă venitului impozabil din străinătate. În situația în care contribuabilul în cauză obține venituri din străinătate din mai multe state, creditul fiscal extern admis a fi dedus din impozitul datorat în România se va calcula, potrivit procedurii de mai sus, pentru fiecare țară și pe fiecare natură de venit.

(4) Veniturile realizate din străinătate, altele decât cele prevăzute la art. 41 lit. a), c) și f), de către persoanele fizice prevăzute la art. 40 alin. (1) lit. a) și cele care îndeplinesc condiția de la art. 40 alin. (2), se supun impozitării în România, recunoscându-se impozitul plătit în străinătate sub forma creditului fiscal, dar limitat la impozitul pe venitul similar datorat în România.

(5) În vederea calculului creditului fiscal extern, sumele în valută se transformă la cursul de schimb mediu anual al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului. Veniturile din străinătate realizate de persoanele fizice rezidente, precum și impozitul aferent, exprimate în unități monetare proprii statului respectiv, dar care nu sunt cotate de Banca Națională a României, se vor transforma astfel:

a) din moneda statului de sursă într-o valută de circulație internațională, cum ar fi dolari S.U.A. sau euro, folosindu-se cursul de schimb din țara de sursă;

b) din valuta de circulație internațională în lei, folosindu-se cursul de schimb mediu anual al acesteia, comunicat de Banca Națională a României, din anul de realizare a venitului respectiv.

ART. 92

Pierderi fiscale externe

(1) Pierderile fiscale obținute de contribuabilii persoane fizice rezidente dintr-un stat străin se compensează numai cu veniturile de aceeași natură și sursă, din străinătate, pe fiecare țară, înregistrate în cursul aceluiași an fiscal.

(2) Pierderea care nu este acoperită, în temeiul alin. (1), se reportează pentru o perioadă de 5 ani fiscali consecutivi și se compensează numai cu veniturile de aceeași natură și sursă, din statul respectiv.

CAPITOLUL XIII

Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă

ART. 93

Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă

(1) Plătitorii de venituri, cu regim de reținere la sursă a impozitelor, sunt obligați să calculeze, să rețină și să vireze impozitul reținut la sursă și să depună o declarație privind calcularea și reținerea impozitului pentru fiecare beneficiar de venit, la organul fiscal competent, până la data de 30 iunie a anului curent pentru anul expirat.

(2) Fac excepție de la termenul prevăzut la alin. (1) plătitorii de venituri din activități independente, menționate la art. 52, pentru care impozitul pe venit se reține la sursă, pentru care depunerea declarației se efectuează până în ultima zi a lunii februarie inclusiv a anului curent pentru anul fiscal expirat.

CAPITOLUL XIV

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 94

Dispoziții tranzitorii

(1) Scutirile de la plata impozitului pe venit prevăzute în actele normative privind unele măsuri de protecție ca urmare a concedierilor colective, pentru personalul disponibilizat, rămân valabile până la data expirării lor.

(2) Pierderile înregistrate în perioada de scutire de contribuabili nu se compensează cu veniturile obținute din celelalte categorii de venituri în anii respectivi și nu se reportează, reprezentând pierderi definitive ale contribuabililor.

(3) Prevederile privind îndeplinirea condiției prevăzute la art. 40 alin. (2) se aplică începând cu data de 1 ianuarie 2004.

ART. 95

Definitivarea impunerii pe anul 2004

(1) Pentru determinarea impozitului pe venitul anual global impozabil, realizat în anul fiscal 2004, prin ordin al ministrului finanțelor publice se va stabili baremul de impunere obținut pe baza baremului anual pentru plăți anticipate din anul 2004, respectiv deducerea personală de bază, corectate cu rata inflației

realizate, diminuată cu 1/2 din rata inflației prognozate în acest an, conform legislației în vigoare în anul 2004.

(2) Pentru definitivarea impozitului aferent veniturii realizat în anul fiscal 2004, se va elabora formularistica necesară ce va fi aprobată prin ordin al ministrului finanțelor publice."

3. Articolele 96-101 se abrogă.

4. Articolul 104 se completează cu un nou alineat, alineatul (6), cu următorul cuprins:

"(6) Microîntreprinderile plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor pot opta pentru plata impozitului pe profit începând cu anul fiscal următor. Opțiunea se exercită până la data de 31 ianuarie a anului fiscal următor celui pentru care s-a datorat impozit pe veniturile microîntreprinderilor."

5. Articolul 107 va avea următorul cuprins:

"Art. 107. - Cota de impozit pe veniturile microîntreprinderilor este de 3%."

Art. II. - După aprobarea prin lege a prezentei ordonanțe de urgență, Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. III. - Prevederile prezentei ordonanțe de urgență intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2005.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

București, 29 decembrie 2004.

Nr. 138.